

Hea käitumise tava

Oleme kõik oma käitumisega eeskujuks.

Kooli üldise olemuse määravad kultuur ja traditsioonid. Kooli kultuur on seotud õppimis- ja käitumisharjumustega, mis toetuvad vastastikusele lugupidamisele, headele tavadele ja kooli väärtustele. See toob esile õpilaste ja õpetajate parimad iseloomuomadused: heatahtlikkuse, lugupidamise, töökuse, õigluse, aususe, julguse, märkamise ja ustavuse.

1. Kooli tules

1.1 Riietus

Igapäevane riietus on klassikaliselt korrektne ja puhas:

- a) teksa- ja vabaajapüksid,
- b) kleidid ja seelikud,
- c) jakid, kampsunid, džemprid, vestid,
- d) t-särgid, pluusid, tuunikad.

Aktustel ja muudel kooli pidulikel sündmustel on riietus pidulik.

1.2 Tervitamine

1. Koolis tervitatakse kõiki.
2. Noorem tervitab vanemat esimesena.
3. Tervitades vaadatakse otsa ja võetakse käed taskust.
4. Tervitatakse kuuldavalt selge häälega.
5. Õpetaja ja õpilase vahelisel kokkuleppel sinatatakse.

1.3 Majja sisenedes

1. Uksest sisenemisel:
  - a. poisid võtavad mütsi peast;
  - b. enne lubatakse väljujad välja ning seejärel sisenetakse ise;

- c. vajadusel abistatakse sisenejat/väljujat;
  - d. sisenemisel tervitatakse fuajees/garderoobis olijaid.
2. Välisjalanõud vahetatakse alati sisejalanõude vastu.
  3. Peakatted jäetakse garderoobi ja siseruumides viibitakse peakatteta (sh kapuutsita).
  4. Garderoobist lahkudes jälgitakse, et rõivad oleksid nagis ning jalanõud oma kohtadel. Maha kukkunud rõivad tõstetakse nagisse.
  5. Kui lahkutakse garderoobist viimasena, suletakse enda järel garderoobi uks.

2. Koolis

2.1 Tunnis

1. Klassiruumi sisenetakse alles siis, kui seal on eelmine tund lõppenud ja õpilased on klassist väljunud.
2. Tundi hilinemine ei ole lubatud. Hilinemisel sisenetakse tööõhkkonda segamata. Tundi ei katkestata hilineja pärast. Hiljem selgitatakse hilinemise põhjus.
3. Kui tunnitöö on tegemata või õppevahendid puuduvad, siis õpilane vabandab enne tunni algust ning võtab vastu õpetaja soovitusel probleemi lahendamiseks.
4. Tundi alustab ja lõpetab õpetaja.
5. Tunnis järgitakse klassi kokkuleppeid.
6. Tunnis suheldakse lugupidavalt, kasutatakse viisakat sõnavara ja sobivat hääletooni.
7. Õpilase kõrvaklapid, hääletu nutitelefoni ja muu elektroonikaseade on koolikotis ja/või selleks kokku lepitud kohas (nt pesades). Õpilane kasutab oma kõrvaklappe ja nutitelefoni vaid juhul, kui see on vajalik õppetöös.
8. Kui tunnist on vaja väljuda, siis antakse vaikselt õpetajale märku. Enamasti käiakse WC-s vahetunni ajal.
9. Tunni lõpus jäetakse klass korda. Vaadatakse üle oma laua ümbrus ja vajadusel korrastatakse.
10. Kehalise kasvatuse tundi minnakse ainult spordiriiete ja -jalanõudega.
11. Peale kehalise kasvatuse tundi käiakse pesemas ja vahetatakse riided.

2.2 Vahetunnis

1. Kaasõpilaste, õpetajate ja kooli töötajate vastu ollakse sõbralik, viisakas ja heasoovlik. Märatakse abivajajat ja pakutakse vajadusel tuge. Õpilane juhindub kooli töötaja korraldus(t)est.
2. Konflikti korral palutakse täiskasvanu (kooli töötaja/õpetaja) abi. Emotsionaalse vihahoo ajal eemaldatakse teistest, püüatakse rahuneda, ilma et kedagi füüsiliselt ja vaimselt solvataks. Konflikti lahendamise kohta leiad informatsiooni Peaasjad MTÜ kodulehelt: <https://peaasi.ee/konflikti-lahendamine>.
3. Heatahtlikkus ja viisakas sõnakasutus on meie koolikultuuri alus.
4. Vahe tundide ajal kooli territooriumilt lahkumine on keelatud.
5. Õpilased veedavad vahe tunnid oma korrusel. Klassis võib viibida kokkuleppel õpetajaga.
6. Aknalaua ei istuta.
7. Treppidel kõnnitakse ja arvestatakse teistega.
8. Hoitakse puhtust – prügi koht on prügikastis.
9. WC-d kasutatakse eesmärgipäraselt ja jälgitakse üldkehtivaid puhtuse hoidmise reegleid:
  - a. häda tehakse potti;
  - b. peale kasutamist tõmmatakse vett;
  - c. pühkimiseks kasutatakse WC-paberit;
  - d. paberit kasutatakse eesmärgipäraselt;
  - e. peale kasutamist pestakse alati käsi.

2.3 Sööklas

1. Sööklasse minnakse ainult oma söögivahe tunnil.
2. Sööklasse sisenetakse viisakalt ja rahulikult.
3. Enne sööki pestakse käsi seebiga!
4. Süüakse viisakalt ja järgitakse lauakombeid.
5. Toitu suhtutakse lugupidavalt. Toidu tõstmisel arvestatakse kogusega, et jaguks kõigile ja süüakse taldrik tühjaks.
6. Toidu eest tänatakse toiduvalmistajaid.
7. Õpilasel võib sööklas kaasas olla oma toit, kui tal on toidutalumus, allergia vms.

8. Tool tõstetakse pärast söömist virna tagasi.
9. Kui juhtub äpardus, siis palutakse abi täiskasvanult.
10. Söögilauda nutitelefoni kaasa ei võeta.

2.4 Aulas

1. Kooli üritustel on õpilased ja klassijuhataja või vastutav aineõpetaja oma klassi juures.
2. Õpilane peab lugu esineja(te)st ja saalis viibijatest, st omavahel ei räägita, telefoni ei kasutata jne.
3. Sobival momendil (kui keegi ei esine) lahkutakse ja sisenetakse saali.
4. Kui sündmus on lõppenud, lahkutakse aulast rahulikult.

3. Väljaspool kooli

1. Õpilane esindab oma kodu ja kooli – nii koolis kui väljaspool seda!
2. Avalikus kohas järgib õpilane häid tavaid, avaliku korra reegleid ja liikluseeskirju.
3. Õpilane on viisakas, vaoshoitud ning austab kaaskodanikke.
4. Õpilane tervitab ka väljaspool kooli territooriumi õpetajaid ja teisi kooli töötajaid.
5. Ühistranspordis ei segata kaaskodanikke valjuhäälese kõne ega trügimisega. Istet pakutakse endast vanemale, haigele või lapsega vanemale.
6. Nutitelefoni kasutamine ei tohi segada teisi inimesi. Kasuta muusika kuulamiseks kõrvaklappe vmt.
7. Tänaval ei lõhuta ega rikuta ühiskasutuses olevat vara, ei sülitata ega loobita prahti maha.